

МАРТ
5
поседелник
1940 он
№ 53 (3054)
Сөн 10 мүнэг.

БҮРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-ийн Б.-М.
Обкомой ба
БМАССР-ий Верховно
Соведэй Президиумай
ОРГАН.

Бурят-Монгол
арадта амар мэндэ!

1920 оной мартын 1-дэ, При-
байкалийн хүдэлмэршэд ба та-
рянашад болбол, Улаан Арминн
частьнуудай дэмжэлгэ ба туһа-
ламжа абажа, дайсан банданууды

«Бурят-Монгол арадайд эндэ
наемнь урдын байдалай ба Бурят-
Монголд советскэ тугай мандуу-
лагдаад байһан, одооной үеин

Бурят-Монгол арад болбол өөһ-
дөнгөө хуби заланай, өөрнгөө
бэялигуудай эзэн болоо. Царскэ

«Бурят-Монголой Республика
болбол,—Бурят-Монголой ажал-
шадай делегациятай уулзалга

Бурят-Монголой республика
болбол, урдань өөрөө хэды ехэ
гэгдэнги байһаншье наа, шөнө,

20 жэлэй торшо соо Бурят-
Монгол республикада гайхамшаг
хүнбэлтанууд болоо! Индустри

Хүсэнтүгэс техникээр зэбсэг-
лэгдэһэн, хүдөө ажакхы болбол
амжалтатайгаар хүгжэжэ ба ураг-
шаа дабжиха ябана. Бурят-

Формоороо национальна, удха-
раа социалистическэ культурнн
бадаралтыг тоогоор харуулаха

Творческо ажабайдалда зориг-
жуулагдана бурят-монгол арад
болбол республикада агуухеа

Сэсгэсэн бадаргша республи-
кнн баялигууд агуухеа ба гайхам-
шаг. «Социалистическэ ба наци-

Мүнөөдөр, өөрнгөө ехэ һайн-
үдэртэ, өөрнгөө сүлөөтэ, баяска-
лангай ба сэнгэлэг хүжүүн ажа-

Бурят-Монголой арадын маңда-
ха болгогой!

ВКП(б)-эй Обком—
нүх. ИГНАТЬЕВТА,
БМАССР-эй СНК—нүх. ИВАНОВТА

Бурят-Монголы сагаангвар-
дейүүдһээ ба интервентүүдһээ
сүлөөлһөөр 20 жэл гүйсэһэнэй

БМАССР-эй Верховно
Соведэй Президиумай
туруулэгшэ нүх.
Борсоовто

Интервентүүдһээ ба сагаангвар-
дейскэ бандануудһаа сүлөөлгө-
дөһөөр 20 жэл гүйсэһэнэй ойтой

ВКП(б)-эй Б.-М. ОБКОМДО,
ВЕРХОВНО СОВЕДАЙ ПРЕЗИДИУМДА

СССР-эй таһаршагүй хуби—Бур-
ят-Монголой республикы, төрөн-
эй сүлөөлгөдөнһөө хойшо 20

Партиин Обкомдо, БМАССР-эй
Верховно Соведэй Президиумдэ
ба Совнаркомдо

Усть-Ордынска Округой ажал-
шадай депутатудай Соведэй Ис-
полком болбол Бурят-Монголой

Ленинградска Военнэ округой штабай оперативна
мэдээ

Мартын 2-ой үдэр, Карельскэ
перешек дээрэ манай часть-
нуудай довтолгоонь амжалтайга-

Һүүлэй мэдээсэл
НИТАДДАХИ ВОЕННЭ
ЯБУУЛГАНУУДАЙ ОБЗОР

Үнгерһэн неделин торшо соо,
Урда Китада онсо ехэ операци-
нууд болоогүй. Гуанси провин-

гуулан, Бурят-Монголой Советскэ
Социалистическэ Республикнн ба
бүхы Советскэ Союзайгаа хүсэ-

ЗабВО-гэй Военнэ Со-
вет РЕМЕЗОВ,
ГАПАНОВИЧ.
ЗабВО-гэй полит-
управления началь-
ник НОВИКОВ.

зай бүхы арадуудай зол жаргалай
саашанхи бадаралтыг хүсэнэм.
Верхнеудинскы сүлөөлгө-
дө хабаадлалсан Иркутск-

Урдань улаан партиан ба
Тарбагатайн отрядай воен-
ком ябанан, мүнөө ВСХВ-
эй сотрудник ИВАН

Добровольский

болбол бүхы Бурят-Монгол арадай
ажакхнн ба культурнн саашанхи
бури ехэ дөшөлөл ба ба-

Татарска республикаһаа нүүжэ ерэлһэн
колхознигууды Улан-Удэдэ уталга

Татарска АССР-һээ нүүжэ ер-
һэн колхознигууд байгша мартын
3-най үдэр, 4 чата Улан-Удэдэ

Хойто Китада, Уюань би
Баотоу райондо байлдаанууд
болоһон байна.

Арадуудай агуухеа вождэ нүхэр Сталинай ойрын соратник
нүхэр Молотов болбол мартын 9-дэ 50 наһа гүйсэхөн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Нүхэд Молотов ба Ворошилов 1936 ондо,
парти ба правительствын хүтэлбэрилгөшдөй хамта МТС-эй ба
газарай органуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрлэгшэдөй совещанин
президиумдэ.

(ТАСС-ын фото-клише).

Мартын 8-ай урда тээ
ҮЙЛЭДБЭРИН АМЖАЛТАНУУД

Улан-Удын гастрономой системнн
№ 1 магазинай хүдэлмэршэд ба
хүдэлмэрлэгшэд болбол

Тус магазинай бакалейнэ та-
һагай продавец—стахановка нүх.
Клиновка болбол нара бүрингөө

Энергичнээр тэмэсэнэ

Улан-Удэ городой №6 хүсэд-
бэшэ дунда хургуулин эхөнэр
багшанарууд болбол мартын 8-ай

Тус хургуулин 3-дахн классай
хургад болбол (хургадмань
нүхэр Анна Михайловна Ирешева)

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ СОРЕВНОВАНИ
ДЭЛГЭРҮҮЛЭГДЭБЭ

Улан-Удэ городой хөлхөө хол-
бошой центральна телеграфинн
эрхим стахановка нүхэр Беляков

Татарска республикаһаа нүүжэ ерэлһэн
колхознигууды Улан-Удэдэ уталга

Татарска АССР-һээ нүүжэ ер-
һэн колхознигууд байгша мартын
3-най үдэр, 4 чата Улан-Удэдэ

Төрөнэй һүүлээр, БМАССР-эй
газартарялалгай Арадай Комис-
сары оролгоно нүх. Аюшнев үгэ

Потехина 132 проц.,
Бедягина 137 проц. ба Вахми-
нина 125 процент дүүргэнэд.

№ 1 магазинай хүдэлмэри-
лэгшэд болбол социалистическэ
зөөридэ үнэхөөрөө большевистс-
кээр хандажа, стахановскаар хү-

Мүнөө, тус магазинайхид хадаа
мартын 8-ай һайнүдэрэ үйлэд-
бэринн амжалтануудайгаар

Цыренов.

занятиинууды үнгергэдэг ба тэ-
дэние тон һайн сөгнөлтөнүүдтэй-
гээр гурбадахн четвертиге

Нүх. Ирешева болбол өөрнгөө
олон жэлэй баян опыдые залуу
багшанарта дамжуудаг ба тэдөн

Мүн, эрхим стахановканууд нүхэд
Чеховская, Смушкова ба бусад
болбол даабаринуудда 200

Ц. Д.

(„Известии“ түрүү
бэшгһээ).

Партийна ажабайдал

Улан-Удэ городской Центральна районной III партийна конференци. (Михайловой фото).

ЯРУУНЫН ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИН УРГАЛТА

ВКП(б)-эй XVIII-дахь съезд дээр баталагдаһан, ВКП(б)-эй устав болбол партида оролгыг хүдэлмэршэдтэ, колхознигуудта ба ажалша интеллигенцид хүнгэдхэжэ үгэһэн байна...

1938 оной май нарада, Ярууны аймаг доторхи 7 эхин организацида хамтадаа 82 коммунистууд байгаа һан, гадна, колхозно партина организацинууд тон үсөөхөн байһан юм.

Мүнөө 15 колхозно эхин партиорганизаци, 8 учрежденческэ организацинууд, мүн совхозой ба МТС-эй дэргэдэхи организацинууд хамтадаа 25 эхин парторганизацинуудта 315 коммунистууд тоологдоно...

Зүгөөр, зарим партина организацинуудта партино-массова хүдэлмэри тон нулаар табигдан ушар...

Снайпернуудай эрхим команданууд

Заочно буудалтын Бүхөсоюзна соревновани наяхан дүүрбэ Москвагай, Ленинградгай, Киевай, Минскийн, Хабаровскийн, Ташкентийн, Комсомольскодохи-Амурайн, Читын, Якутскийн ба бусад гороудуудай 600 команданууд түрүү һуури олохын түлөө тэмэсбэс...

Осовиахимай организацинууд ба һайн дуранай спортивна общестовнуудай снайпернууд—үлэмжэ мэргэнээр буудагдадай соревновани нэгэ һарын торшо соо үргэлжэбэ.

Команда бүхэн нэгэ үдэрэй торшодо шалгалтын буудалгыг үнгэргэжэ ба өөһэднйгөө мисеньнүүдмэ Москвада, осовиахимай Центральна Советдэ эльгэбэ. Буудалгань 50 метрэй дистанцида багакалиберын буугаар буудажэ үнгэргэгдэбэ...

Эрид хубилалта хэрэгтэй

Пионерүүдэй байшан болбол советскэ эдир патриодуудмэ коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ угаагэжэ политическэ удхашанартай байна. Ургажа ябаа эдир багашууд-пионерүүд болбол тэндэ, эдлэбэ олон шадабариуудмэ шудалдаг ба хүмүүжэн бэлдөөрлөг байһан...

Звено эмхидхэлгыг хүтэлбэрилнэгүй

Петропавловк (Манай спецкорпхоо). Ичегуйн МТС-эй хүтэлбэрилгешэд болбол колхозуудта үндэр ургасан, ефремовскэ звенуудмэ эмхидхэлгыг хүтэлбэрилнэгүй. Тэрэнэй эсэстэ, Баянска ба Золдын сельсоветүүдтэ звенууд мүнөө хүртэр эмхидхэгдэгүй байна...

КОЛХОЗНО ЯРМАКА

Эдэ. Петропавловкада, февралийн 20-һоо 24 болтор колхозно ярмака хоёрдохоо үндэр гэгдэбэ. Энэ ярмаркада 400 гаран пуд гурил, 10 центнер мяхан ба 120 пуд картофель г. м. хүдөөажахын продуктууд худалдагдаба.

Б.-М. МУЗЫКАЛЬНО-ДРАМАТИЧЕСКА ТЕАТРА

Бурят-Монголой музыкально-драматическа театр болбол тон ехэ творческо энтузиазтайгаар хүдэлмэрлэжэ байна. Тус театр хадаа үнгэргэжэ жэл хүртэр, 6 жэлэй торшо дотор драматическа театр гэгэ нэрлэгдэдэг байгаа.

Держинскийн нэрэмжэтэ түмэр харгын команда бүри һайн показательнуудмэ туйлаа. Нүхэд Маевская, Бушев, Макаров, Петров ба Басягин гэгшэд 1000 очкунуудмэ буудаха аад, 966 очко буудһан байна.

Осовиахимай Центральна Советдэ, олонхи командануудһаа буудалтын результат ороһон байна. Шалгалтын мисеньнүүдмэ бүри абаһан хойноо итогонь гаргагдаха байна.

Колхозно уранһайханай кружогууд

1940 оной эсэстэ, Москвада болохо Бурят-Монголой искусствын декадада бэлдхэл республика дотор үргэөөр ябуулагдана, тэрэнэй результатда, арадай дундаһан таланттай хүнүүд элйрүүэн гаргагдажа байна.

Аймагуудай уранһайханай олимпиадануудһаа 500 хүн декадада хабаадсалсахаар шэлэгдэн абтаһан байгаа. Колхозуудай ба аймагуудай олимпиадануудһаа шэлэгдэн абтаһан, уран бэлгитэ хүнүүдэй олонхын залууснууд юм. Тэдэнэй 200 гаран хүннь Ленинско-сталинскэ комсомолой членүүд байна.

Шубуун ажалай ферма эмхидхэгдэбэ

Зэдн аймагай, Карл Марксаи нэрэмжэтэ колхоз болбол шубуун ажалай шөнө ферма эмхидхэбэ

Радистнуудай курс

Осовиахимай Центральна Советдэ дэргэдэ, радистнуудай 3 һарын курс эмхидхэгдэбэ.

СОЦИАЛИЗМЫН ГАЛНУУД БҮРИ ГЭРЭЛТЭЙГЭЭР ЯЛАРАН НОСОНО

1920 оной эхиндэ, Деникинине бутасохинойн һүүлээр, манай орон болбол ами татаха һамбаатай болоо һэн. Империалистическэ дайнай дүрбэн жэл, интервентүүдтэ эсэргүү дайнай гурбан жэл үнгэрөөд байгаа Залуу Советскэ республикын ажахынь һандаранги байгаа.

«Дайн болбол асуудалмэ тон эридээр табигдаг: нэгэн гэрэл хосорхо, нэгэн гэрэл түрүү оронүүдмэ хүсэхэ ба тэршэлэн экономикашкы тэдэнэрэй урдан орохо... Хосорхо гү, али бүхы шадалаараа урагшаа дахихыг оролдохо. Асуудал болбол исторейр нигэжэ табигдаа» (Ленин, том XXI, 191 хууд.)

бүхы ороноо электрификацилга коммунизм мүн» (Ленин, том XXV, 491 хууд.) гэгһэн Ленинэй историческэ лозунг хадаа социалистическэ байгуулалтада электрофикациин үүргыг тодорхойлон харуулаа.

1920 оной февралийн 7-до ВЦИК-эй сессе болбол мүнөө Советскэ Росида «хүсэд планта ажахын байгуултыг, арадай бүхы ажахын гүрэнэй плание научнаар зохёон гаргалгыг ба хэрэг дээрнэй последовательнээр бөлүүлгыг эхилхэ аргабайдал түрүүшмхкэ олгогдобо» гэгһэн тогтоолмэ Ленинэй ба Сталинийн инициативаар гаргһан байна.

түрүү техникийн база дээрэ, электрофикациин база дээрэ, арадай бүхы ажахыг хүгжүүлхэ гэгһэн түрүүшмн генеральна план байгаа.

ГӨЭЛРО-гэй плание дүүргэлгэ хадаа хоёр болзорто хараалагдан байгаа: минимальн (адагын) —10 жэлдэ ба максимумн (эрхимн) —15 жэлдэ. Энэ торшо соо 1500 мянган киловатт хүдэлмэрин хүсэтэй 30 электростанцинуудмэ байгуулха гэжэ планнаар хараалагдан юм.

ГӨЭЛРО-гэй планда угаа ехэ удхашанар олгожо, тэрэниие тон түргээр практическа бөлүүлхыг эридээр эринэһэн байна.

Ленинскэ хэрэгүүдэй агууехэ үргэлжэлүүлгэшэ—нүх. Сталиний хүтэлбэрөөр, СССР-эй ажалшад хадаа ороноо электрофикациалгада толотомо илалтануудмэ туйлаа.

ГӨЭЛРО-гэй плание бөлүүлгэ хадаа Ленинэй байхада эхилһэн юм. Тон ехэ бэрхшээлнүүдтэй үлөвинуудта, дайсадай эсэргүүцэлгыг дабажа, советскэ орон хадаа арадай ажахыг түргээр һэргээн бодоохын тула, электрофикациин база дээрэ социалистическэ индустриализацилгада дамжан орохын тула хүсүүнүүдэ сугзуулаа һэн. Ленин болбол электростанцинуудмэ баригшадта угаа ехэ туһа хүргэжэ, шухала материалнуудар барилгануудмэ хангахта тухайда ехээр анхардаг байгаа.

Энэ үедэ СССР-эй арадай бүхы ажахын тон шөнө техническа база дээрэ реконструкиллагдан байна. Манай орон болбол мүнөө сагай түрүү техникээр зэбсэглэдһэн, индустриальная хүсэнтүгэс державэ болоо.

Түмэр замай транспортда электронергие хэрэглэгэ нилээд ехээр ургаа. 1932 ондо электрофикацилагданан түмэр замуудай утань миил 82 км. байһан аад, 1937 ондо 1132 км. болоо.

станцинуудай хүсэнь 9 млн. квт. гэхэ гү, али хоёрһоо үлүү дахин ургаха ёһотой. Электронергий гаргалга 75 млрд. квт. хүртэр ургаха байна.

ГӨЭЛРО-гэй плание зохёожо эхилһэн үеһөө хойшо 20 жэл үнгэрбэ. Социализмын галнууд бүри гэрэлтэйгээр яларан носоно. СССР-тэ социализмэ байгуулга гол түлэб бөлүүлэгдэ, ангигүй общестыве байгуулга дүүргэгдэжэ байна.

С. Казаченко— СССР-эй Гүрэнэй планнай электрофикациин таһагай начальниг.